

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

4 noyabr 2017-ci il № 83 (2200)

Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Bizim əlaqələrimiz qarşılıqlı hörmət, anlaşma, xoş niyyət və dostluq prinsiplərinə əsaslanır

Tehranda Azərbaycan, İran və Rusiya dövlət başçılarının üçtərəfli Zirvə görüşü keçirilib

Siyasi iradə və iqtisadi gücün təntənəsi

Məlum olduğu kimi, oktyabrın 30-da Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılış mərasimi keçirildi və bu, ölkəmizin tarixində mühüm siyasi-iqtisadi əhəmiyyətə malik hadisələrdən biri oldu. Tərəfdaş olduğumuz beynəlxalq iqtisadi layihənin gerçəkləşməsi ilk olaraq onu sübut etdi ki, neft ölkəsi olmasına baxmayaraq, Azərbaycan digər sahələrin də inkişaf etdirilməsində maraqlıdır və heç bir maneədən çəkinməyərək belə tədbirlərdə cəsarətlə iştirak edir. Şərqlə Qərbdə arasında nəqliyyat dəhlizi olan bu yolun istifadəyə verilməsi həm də region ölkələrinin sürətli iqtisadi inkişafına və siyasi-iqtisadi sabitliyin möhkəmlənməsinə təkan verəcəkdir. Yeni, iqtisadi əhəmiyyətinə görə digər beynəlxalq layihələrdən geri qalmayan bu hadisə Azərbaycanın dünya arenasında nüfuzunu artırmaqla başqa dövlətlərin də maraqlarına cavab verir.

Dünya mətbuatının gündəmindən düşməyən bu mövzu hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin region üçün geosiyasi cəhətdən məqsədyönlü siyasət yürütdüyünü bir daha sübuta yetirdi. Belə əhəmiyyətli hadisələr bir daha göstərir ki, Azərbaycanda dövlət və xalq birliyi möhkəmdir və bu qüvvəni heç bir təxribatla sarsıtmaq mümkün deyildir.

Əslində, beynəlxalq əhəmiyyətli layihələrdə ölkəmizin əsas təşəbbüskar və strateji tərəfdaş kimi çıxış etməsi ümummilliyet liderimiz Heydər Əliyevin siyasi uzaqgörənliyinin məntiqi nəticəsidir. Hələ 1994-cü ildə Ulu Öndərin təşəbbüsü və təşkilatçılığı ilə "Əsrin müqaviləsi" adlanan neft strategiyasının imzalanması ilə Azərbaycan uzunmüddətli siyasi-iqtisadi sabitliyin bünövrəsi yaradılmışdı. Müharibə şəraitində olan gənc müstəqil dövlət üçün belə bir müqavilənin həyata keçirilməsi olduqca vacib idi, çünki ölkəmizin dağıdılmış iqtisadiyyatını bərpa etmək məqsədilə mühüm iqtisadi bazanın yaradılması bizə həvəs kimi zəruri idi.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Xəbər verildiyi kimi, noyabrın 1-də Tehranda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin, İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhani-nin və Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin üçtərəfli Zirvə görüşü keçirilib.

Azərbaycanın dövlət başçısı bu görüşdə çıxış edib. O, vurğulayıb ki, Azərbaycan İran və Rusiya ilə beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlıq həyata keçirir. "İranla İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (EKO), Rusiya ilə MDB, ATƏT, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində birgə fəaliyyətimizi qeyd etmək istərdim. Biz BMT çərçivəsində də fəal əməkdaşlıq edirik."

- Bu gün dünyada beynəlxalq hüququn normalarının bərqərar olması gündəlikdə duran ən önəmli məsələlərdən biridir, -

dəyə Prezident İlham Əliyev təəssüf hissi ilə qeyd edib ki, bir çox hallarda bu normalar işləmir və kobudcasına pozulur. - Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi buna əyani misaldır. Ermənistan Azərbaycanın əzəli torpağı, ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağı və ətraf 7 rayonu 20 ildən çoxdur ki, işğal altında saxlayır. İşğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan əhalisi etnik təmizləmə siyasətinə məruz qalıb, 1 milyon soydaşımız qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb.

"Bəzi hallarda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri

dərhal icra edilir. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı qəbul edilmiş qətnamələr isə 20 ildən çoxdur ki, kağız üzərində qalır. Bu, ikili standartların göstəricisidir. Bugünkü status-kvo qəbul edilməzdir və dəyişdirilməlidir. Bizim qaçqın və köçkünlərimiz öz ata-baba torpaqlarına qayıtmalı və ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edilməlidir", - Azərbaycan Prezidenti bildirib.

İqtisadi əlaqələrin genişlənməsinə dəyər verən Azərbaycanın dövlət başçısı bu yaxınlarda Rusiya Müdafiə Nazirliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən "Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" çərçivəsində Bakıda təşkil edilən "Dəniz Kuboku-2017" beynəlxalq yarışlarına da toxunub. "Hərbi dəniz qüvvələrimizin gəmiləri qarşılıqlı olaraq dostluq səfərləri həyata keçirir-

lər. Xəzərdə təhlükəsizlik tədbirlərinin gücləndirilməsi, nar-kotrafik, qaçaqmalçılığa qarşı birgə mübarizə yaxşı nəticələrə gətirib çıxarıb. Bu sahələrdə əməkdaşlıq böyük əhəmiyyət kəsb edir."

Çıxışının sonunda Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, İran, Rusiya, Azərbaycan üçtərəfli əməkdaşlığı regionda təhlükəsizliyin, sabitliyin, iqtisadi inkişafın təmin olunmasına xidmət edir. "Bu əməkdaşlıq əyani şəkildə göstərir ki, qonşular arasında münasibətlər necə qurulmalıdır. Biz dostluq və mehriban qonşuluq nümunəsi göstəririk. Bizim əlaqələrimiz qarşılıqlı hörmət, anlaşma, xoş niyyət və dostluq prinsiplərinə əsaslanır. Əminəm ki, üçtərəfli əməkdaşlığımız gələcəkdə də uğurla davam etdiriləcəkdir."

"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı, birliyi bu gün ən yüksək zirvədədir

Oktyabrın 31-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə iki ölkə arasında sənədlərin imzalanması mərasimi olub. Mərasimdə bir sıra sənədlərlə yanaşı, müdafiə sənəyi sahəsində əməkdaşlıq haqqında da Saziş imzalanıb və bu mərasimdə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov da iştirak edib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

- Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı, birliyi bu gün ən yüksək zirvədədir, - deyən Prezident İlham Əliyev öz bəyanatında Dağlıq Qarabağ probleminə də geniş diqqət ayıraraq, - Bu gün region üçün ən ağır problemlərdən biri olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi də müzakirə edildi. Mən Prezident Ər-

doğanla danışıqlarla bağlı son vəziyyət haqqında məlumat verdim. Əfsuslar olsun ki, bu münaqişə hələ də öz həllini tapmayıb. Azərbaycanın tarixi əzəli torpağı olan Dağlıq Qarabağ və digər 7 rayon işğal altındadır. İşğal nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma torpağında köçkün vəziyyətinə düşmüşdür. Beynəlxalq təşkilatlar, xüsusilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurası münaqişə ilə bağlı dörd qətnamə qəbul etmişdir. O qətnamələrdə göstərilir ki, erməni silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmalıdır. Əfsuslar olsun ki, bu qətna-

mələr kağızda qalır, Ermənistan buna məhəl qoymur və münaqişə öz həllini tapmır. Bu, bizə qarşı göstərilən ikili standartlar siyasətidir. Bəzi hallarda BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri bir neçə gün ərzində icra edilir. Bizə gəldikdə isə iyirmi ildən çoxdur ki, bu qətnamələr, qərarlar icra olunmamış qalır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi beynəlxalq hüququn normaları əsasında, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Heç vaxt Azərbaycan xalqı və dövləti imkan verməz ki, bizim tarixi torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın.

Mən Prezident Ərdoğanla Türkiyənin bu məsələ ilə bağlı Azərbaycanı verdiyi dəstəyə görə bir daha öz minnətdarlığımı bildirmişəm. Türkiyə bütün zamanlarda, bütün beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanın haqq işini dost kimi, qardaş kimi dəstəkləyir.

Bu gün biz hərbi sahədə əməkdaşlıq haqqında geniş müzakirə apardıq. Bu məsələ gündəlikdə duran məsələlərdəndir. Bu il Azərbaycanda üç dəfə - iki dəfə Bakıda, bir dəfə Naxçıvanda birgə hərbi təlimlər keçirildi. Bu da hərbi sahədə bizim əməkdaşlığımızı gücləndirən amildir. Eyni zamanda, hərbi texniki sahədə birgə fəaliyyə-

timiz davam edir. Türkiyənin gündən-günə inkişaf edən hərbi sənaye kompleksi bizim üçün böyük maraq kəsb edir. Biz Türkiyədən hərbi təyinatlı məhsulları alırıq və bundan sonra da alacağıq.

Dövlət başçımız onu da qeyd edib ki, bu gün Türkiyə-Azərbaycan dostluğu, qardaşlığı, birliyi bölgə üçün önəmli amildir, bölgədə sabitləşdirici rol oynayır. "Güclənən Türkiyə bizim gücümüzü artırır və biz də sizin uğurlarınıza ürəkdən sevinirik. Əminəm ki, biz bundan sonra da ancaq inkişaf, tərəqqi və qələbə yolu ilə gedəcəyik. Türkiyə-Azərbaycan birliyi, qardaşlığı əbədi olacaqdır."

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da bəyanatında Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb.

"Türkiyənin və Azərbaycanın bu həmrəyliyi, beynəlxalq təşkilatlarda da göstərilən həmrəylik çox vacibdir. Qarşıda Azərbaycanın EXPO məsələsi var. Türkiyə təbii ki, bu məsələdə də bütün imkanları, bütün gücü ilə Azərbaycanı dəstəkləyəcək. EXPO-nun burada hazırlanmasında və keçirilməsində bütün təcrübəmizi bölüşməyə çalışacağıq," - deyərək Türkiyənin dövlət başçısı çıxışını "Türkiyə-Azərbaycan həmrəyliyi, qardaşlığı yaşasın!" sözləri ilə bitirib.

AZƏRTAC-in materialları əsasında

Siyasi iradə və iqtisadi gücün təntənəsi

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Heç kəsə sirr deyil ki, iqtisadi inkişafa nail olmadan digər sahələri qurub yaratmaq qeyri-mümkündür. Belə iqtisadi siyasət nəticəsində Azərbaycan bütün sahələrdə olduğu kimi, ordu quruculuğu prosesində də qısa vaxt ərzində mühüm uğurlara imza atdı və güclü ordusunu formalaşdırmaqla düşməyə öz müqavimətini göstərməyi bacardı.

2003-cü ildə Azərbaycan Prezidenti vəzifəsinə seçilən qətiyyətli siyasi lider İlham Əliyev özünün idarəçilik bacarığı ilə Ulu Öndərin layiqli davamçısı olduğunu qısa müddətdə büruzə verdi. O yaxşı bilirdi ki, ölkədə sürətli inkişafı təmin etmək üçün beynəlxalq iqtisadi layihələrə qoşulmaq zəruridir və bu istiqamətdə ardıcıl siyasi kursunu həyata keçirməyə başladı. İlk növbədə yaxın qonşu dövlətlərlə - Türkiyə və Gürcüstanla hərtərəfli əməkdaşlığa önəm verildi. Nüfuzlu

siyasi-iqtisadi ekspertlər də dəfələrlə öz təhlillərində üç qardaş ölkənin birgə əməkdaşlığını yüksək qiymətləndirərək bu ittifaqın regionda sabitliyə və təhlükəsizliyə də zəmanət olduğunu qeyd ediblər. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinə və "Cənub Qaz Dəhlizi" layihəsinə yüksək dəyər verənlər bu gün də yeni bir iqtisadi layihənin - Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun gerçəkləşməsinə region üçün tarixi hadisə hesab edirlər. Vaxtilə bu layihənin gerçəkləşməsinə şübhə edənlər, ABŞ və Avropa Birliyi də artıq bu layihəni yüksək qiymətləndiriblər. Bütün bunlar Cənubi Qafqaz regionunun dünyada rolunu daha da artırır. Hər bir vətəndaşımız qürur hissi keçirir ki, bütün bu layihələrin gerçəkləşməsində Azərbaycanın müstəsna rolu vardır. Qürurverici bir məqam da ondan ibarətdir ki, ölkəmiz kənardan heç bir maliyyə dəstəyi axtarmadan bu işlərin öhdəsindən

gəlib, çünki neft gəlirləri hesabına sürətli iqtisadi inkişafımız təmin edilib. Azərbaycanın iqtisadi inkişafı isə, qeyd etdiyimiz kimi, əsas ulu öndərimiz Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan neft strategiyasının uğurlu davamı sayəsində mümkün olub.

Iqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının hesablamalarına görə, 2030-cu ilədək ümumdünya neqliyyat sistemində yatırılacaq vəsaitlərin həcmi 11 trilyon təşkil edəcək ki, bunun da tən yarısı dəmir yollarının payına düşəcək. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin açılış mərasimində qeyd etdiyi kimi, bu yolun fəaliyyəti nəticəsində yol boyunca yerləşən ölkələrin ticarət dövriyyəsi artacaq və iqtisadi əməkdaşlıq daha da dərinləşəcək. Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan da öz

çıxışında qeyd etdi ki, belə bir yolun regionumuza faydası təkə iqtisadi səmərəsi ilə məhdudlaşmayacaq. "Layihə siyasi cəhətdən sülh, təhlükəsizlik və sabitlik, sosial baxımdan rifah gətirəcək, ölkələrimizin global inkişafına öz töhfəni verəcək", - deyərək Türkiyənin dövlət başçısı bildirdi. Deməli, dövlətimizin gerçək iqtisadi gücü daha da artacaq ki, bu da bütün sahələrimizdə, həmçinin ordu quruculuğunun daha da inkişaf etdirilməsində öz təsirini göstərəcəkdir.

Düz 10 il əvvəl Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsinin gerçəkləşməsinə inana bilməyənlər Ermənistanın da bu layihədə iştirakını vacib sayırdılar. Amma Azərbaycanın dövlət rəhbərliyi bu məsələnin müzakirəsində də siyasi iradə nümayiş etdirdi. Prezident İlham Əli-

yev birmənalı olaraq bəyan etdi ki, Ermənistan işğalçılıq siyasətinə son qoymayacağına, Azərbaycanın əsas tərəfdaş olduğu layihələrin heç birində pay sahibi ola bilməz. Beləliklə, neft və qaz layihələrindən təcrid olunan işğalçı dövlət bu dəfə də mühüm neqliyyat layihəsindən kənar qaldı. Qoy, erməni xalqı bütün bunların səbəbini kənar yox, məhz özlərində axtarsın. Nə qədər ki, kriminal hərbi-siyasi rejim hakimiyyətdədir, onda Ermənistan bütün regional layihələrdən təcrid olunacaqdır. Bu isə ölkənin daha da müflis vəziyyətə düşməsinə və burada iqtisadi böhranın dərinləşməsinə gətirib çıxaracaq.

Azərbaycan iki qitə arasında neqliyyat dəhlizini yaratmaqla qədim İpək Yolunun bərpasına dəyərli töhfə verdi. Bu hadisə yol boyu yerləşən dövlətlərin həm ticarət dövriyyəsinə artıracaq, həm də geniş iqtisadi əməkdaşlığa zəmin yaradacaq. Beləliklə, Azərbaycanın iqtisadi potensialı daha da artacaq. Əgər Ermənistan öz işğalçılıq siyasətini davam etdirəcəksə, qarşısında daha güclü Azərbaycan dövlətini və onun daha qüdrətli ordusunu görəcəkdir. Belə olan halda qarşı tərəf Azərbaycanın işğalda olan ərazilərindən öz xoşuna geri çəkilməlidir. Əks təqdirdə düşməni daha böyük itkilər gözləyir.

**Polkovnik-leytenant
Arif PƏNAHOV,
"Azərbaycan Ordusu"**

Müdafiə naziri ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi ilə görüşüb

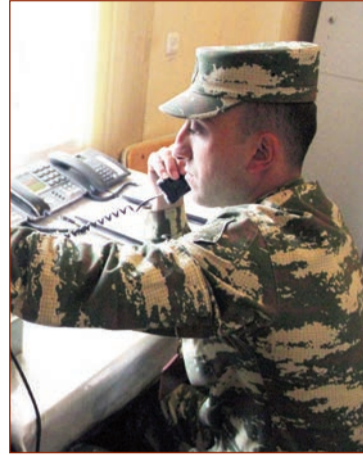
Noyabrın 2-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anjev Kasprşik ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, görüşdə qoşunların təmas xəttindəki hazırkı vəziyyəti, keçirilən monitorinqlərin nəticələri və münasibətin həllinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Bu gün həyatımızı rabitə-siz təsəvvür etmək mümkün deyil. Çünki günü-gündən müasirləşən dünyamızda hər sahədə rabitə aparıcı rol oynayır. Elə ordu həyatında da üstünlük təşkil edən rabitə sistemi daim müasirləşir və daha da təkmilləşir. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin maddi-texniki təminatına güclü, müasir rabitə sistemləri daxildir.

Cəbhə bölgəsində yerləşən bölmələrimiz də güclü, dayanıqlı, etibarlı rabitə ilə təchiz edilib. Bu sistemin idarə olunmasında peşəkar rabitəçilərimizin rolu böyükdür. Onlardan biri də "N" hərbi hissəsində rabitə bölməsinin müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Sənan Nəsimovdur. Qazax rayonunun Məzəm kəndində dünyaya göz açıb. Yaşadığı ərazi düşmənlə sərhəddə yerləşdiyinə görə, müharibənin ağır-acılarını lap uşaqlıqdan hiss edib. Ermənilərin atəşkəsi pozması nəticəsində yaşayış evlərinin dağıldığının, dinc əhalinin ömürlük əlil, şikəst olduğunun və şəxsi təsərrüfatlara çoxlu ziyan vurulduğunun şahidi olub. Bütün bunlar Sənanın uşaqlıq yaddaşına hopan acı xatirələrdir. Sənan beləcə illəri başa vurub və 18 yaş çatanda hərbi xidmətə - Vətənə övladlıq

Təcrübəli rabitəçi

borcunu verməyə gedib. Əsgəri xidmətini Naxçıvan Muxtar Respublikasında keçirib. Tez bir zamanda hərbi vədişlərə yiyələnir, vəzifə borclarını layiqincə yerinə yetirir, komandirlərinin hörmətini qazanır. Nümunəvi əsgər olur. Hərbi xidmətdən sonra yenidən hərbiçiləşməyə qərar verir.

Bu gün Sənan rabitə bölməsində nümunəvi hərbiçilərdən biridir. Peşəsinin sirlərinə dərinləndirən rabitəçi təlimlərdə həmişə uğur qazanır. Ordu da etibarlı rabitənin vacibliyini deyən Sənanın görə, rabitə xətti relyefə görə qurulur. "Dağlıq və düzənlik ərazilərdə rabitə sisteminin qaydaya uyğun yerləşdirilməsi onun etibarlılığını daha da möhkəmləndirir. Çünki rabitənin yerləşdirilməsi əraziyə görə seçilir. Gərək, həmin ərazinin

relyefinə hərtərəfli bələdçiliyin olsun. Soyuq, qarlı, yağışlı, dumanlı havada ərazini əgər tanırmınsansa, kəsilmiş rabitə xəttinin bərpası çətinləşir. Buna görə də müasir rabitə vasitələrinin sirlərini mükəmməl öyrənmək vacibdir. Artıq rabitə qurğuları daha müasirləri ilə əvəz edilir. Onların taktiki-texniki xüsusiyyətlərini öyrənmək vacibdir. Rabitə bölməsində yeni xidmətə başlayan hərbi qulluqçulara da tövsiyəm odur ki, rabitənin orduda əhəmiyyətini başa düşüb, vəzifə borclarını məsuliyyət hissi ilə yerinə yetirsinlər."

Bölmələr arasında əlaqə yaradarkən əvvəlcə rabitənin əməliyyata qoşularaq tezliyin çatdırılmasını, rabitənin hansı məsafədə aparıldığını və s. şərtlərə əməl olunduğunu vurğulayan müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu Sənan Nəsimov onu da bildirdi ki, sənətini çox sevir. "Rabitəçi olmağa da öz arzumu qərar vermişəm. Bu sənətin sirlərini təcrübəli, peşəkar rabitəçilərdən öyrənmişəm. Ən böyük arzum düşmən işğalında olan torpaqlarımızın azad edilməsində iştirak etməkdir. Qoy, tezliklə Qələbə xəbərini rabitəçilər də eşidib hər yana çatdırsınlar".

Sənanın arzularına biz də qoşuluruq və qələbə xəbərini veriləcəyi günün sorağında yığ.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Hər bir uğuru ilə qürur duyduğumuz Azərbaycan Ordusu özünəməxsus inkişaf yolu ilə dünyanın qabaqcıl orduları sırasında öz yerini tutur. Ordumuzun son illərdə inanılmaz dərəcədə dəyişdiyini, eyni zamanda onilliklərə bərabər inkişafa nail olduğunu hazırda hər kəs etiraf edir. Həmin inkişafın nəticəsidir ki, ordumuz tarixi aprel zəfərini xalqımıza bəxş edib. Artıq ordumuzun tərəqqisi qaçılmaz, dönməz proses kimi qəbul edilib.

"N" hərbi hissəsinin artilleriya divizionunun şəxsi heyəti ilə atış və atəşin idarə olunması məşqində gördüklərimiz də bir daha ordumuzun tərəqqisinə güvənməyə əsas verir. Zabit İntiqam Məhərrəmov keçirilən məşqin mahiyyətini izah edərək bildirir ki, tabeliyində olan şəxsi heyətin cəlb olunduğu məşq zamanı ilkin olaraq atəş mövqeləri və komanda-müşahidə məntəqələri yaradılır. Şərti olaraq düşmən mövqeyi müəyyənləşdirilir. Bundan sonra planlı surətdə atəş tapşırıqları icra olunur. Bu tapşırıqların tərkib hissəsi olaraq arakəsmə, hərəkətli maneə atəşləri, eyni zamanda kalona atış tapşırığı yerinə yetirilir.

Zabit onu da qeyd etdi ki, bir vaxtlar xəyal kimi görünən, elçatmaz hesab olunan texnologiyalar əsasında formalaşan Azərbaycan Ordusunun uğurlu məşq və təlimləri artıq təəccüblü görünmür. Həyata keçirilən çoxşaxəli islahatlar nəticəsində hərbin bütün sahələrində nailiyyətlərə zəmin yaradılıb və bu da hər birimizdə qürur doğurur.

Zabitin dediklərini məşq prosesində gördüklərimiz bir daha təsdiqləyir. Bir təqimin təmsalında şəxsi heyətin məşq prosesini izləyirik. Əsgərlərin silahlardan istifadə qaydalarını peşəkarcasına mənimsədiyini, fiziki cəhətdən hazırlıqlı olduğunu, qazanılan nəzəri-təcrübəli biliklər hesabına şərti düşmənin canlı qüvvəsini və hərbi texnikasını məhv etməyə qadir olduğunu görürük. Məşq prosesi zamanı apardığımız müşahidələrə

"Qələbəmizi təmin edəcəyik"

əsaslanaraq deyə bilərik ki, fiziki cəhətdən hazırlıqlı olan Azərbaycan hərbiçiləri müasir texnika və silahlardan normativə uyğun istifadə edə bilir, bu sahədə təcrübələrini durmadan təkmilləşdirir, yeni nəticələr əldə etməyə çalışırlar.

Məşq prosesindən sonra manqa komandiri kiçik çavuş

Ənvər Əliyev istifadə etdikləri qurğu haqqında məlumat verərək bildirdi ki, mövcud zenit-raket qurğusu düşmənin bütün hava hədəflərini məhv etməyə qadirdir. Manqa komandiri onu da qeyd etdi ki, hücum və ya müdafiəyə hazırlıq zamanı zenit-raket qurğularından açılan sərrast atəş döyüşün təyini

həll edir. Ona görə nahaq yerə deməyiblər ki, artilleriya imkanlarına malik ordular möhtəşəmliyi və məğlubedilməzliyi ilə seçilir: "Xidmət etdiyim artilleriya divizionunun simasında deyə bilərəm ki, artilleriya bölmələrimiz yeni uğurlu nəticələr əldə etməyə, üzərlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirməyə hazırdır. Tarixi torpaqlarımızın işğalçılardan təmizlənməsində artilleriya qüvvələrinin üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Onlar digər qoşun növlərinin səmərəli hücum strategiyasını təmin etməli, dəqiq koordinatlar əsasında düşmənin istehkam qurğularını, artilleriya bölmələrini, sığınacaqlarını, eləcə də digər strateji hərbi obyekt və məntəqələrini, canlı qüvvəsini məhv etməlidirlər".

Manqa komandiri sözünün davamı olaraq bildirdi ki, məşqin ssenarisinə əsasən, hava hücumundan müdafiə bölməsinin şəxsi heyəti zenit-raket kompleksi və digər yaylım atəşli reaktiv artilleriya silahları vasitəsilə dövlət sərhədini pozan şərti düşmənin təyyarələrini məhv edib, onların idarəetmə məntəqələrini, canlı qüvvəsini, döyüş texnikalarını, artilleriya və minaatan batareyalarını zərərsizləşdirib, dayaq məntəqələrini və qovşaqlarını dağıdıb. "Nəticədə düşmən obyektlərinə zərbələr endirilib və atəş üstünlüyü əldə edilib. Bundan sonra nəzərdə tutulan məşq prosesi başa çatıb".

Əsgər Həmid Məhərrəmov bildirdi ki, tuşlayıcı kimi onun borcu düşmənin hava hədəflərini aşkar edib manqa komandirinə məlumat verməkdir. "Bundan sonra aşkar edilən hədəfin məhv edilməsi prosesi başlayır. Burada məqsəd piyada qüvvələrinə yardım etmək və şəxsi heyətimizə yönələn hədəfləri sıradan çıxarmaqdır. Hərbi xidmətə gəldiyi-

miz müddətdə zenit-raket qurğusunun sirlərini dərinləndirən öyrənmə və özümüzü ordumuzun qalibiyyət döyüşlərinə hazırlayırıq. Artıq istənilən döyüşün müqəddəratını həll edə biləcək imkanlarımız formalaşmış".

Əsgər Yusif Əliyev isə qeyd etdi ki, məşqlərdə və təlimlərdə mənimsədiklərimizə, komandirlərimizdən öyrəndiklərimizə əsaslanaraq dövlətimizin hava sərhədlərinin qorunması işinin öhdəsindən layiqincə gəlirik. "Bütün silahdaşlarım da zenit-raket qurğusundan necə istifadə etməyi bilir və düşmənin zəif təchiz olunan dayaq nöqtələrindən məlumatlıdır".

- Məşqlər və təlimlər zamanı əldə etdiyimiz təcrübə sayəsində döyüş meydanında mütləq uğur qazanacağıq, - deyərək Əsgər Zaur Qüddəsəli söhbətimizə qoşulur. Keçirilən məşqlər və təlimlər döyüş əməliyyatlarının uğurlu təşkilində mühüm rol oynayır. Bu şərəfli vəzifəni yerinə yetirən əsgər xüsusi təlim keçməli, dərin hərbi biliklərə malik olmalıdır. Bundan sonra böyük Qələbədən danışmaq olar. Şəxsi heyətimizin Qələbə üçün tələb olunan vətənpərvərlik, mənevə-psixoloji və fiziki hazırlığı da kifayət qədərdir. Bu gün Azərbaycan əsgərinin adından çıxış edib deyə bilərəm ki, Vətənimizə göz dikən düşməni çox yaxın vaxtda öz qanlarına boyamağa yetərinçə iradəmiz və gücümüz var. Şəhidlərin, körpə uşaqların, qoca anaların, ataların qisasını qiyamətə qoymaq fikrində deyilik. Ali Baş Komandanımızın əmrini gözləyirik ki, bir daha apreldə olduğu kimi, dünyaya kim olduğumuzu sübut edək".

Kapitan
Məhəmməd ƏLİYEV,
"Azərbaycan Ordusu",
foto
Coşqun CƏFƏROVUNDUR

Hər bir xalqın ən müqəddəs neməti olan müstəqilliyinin real mahiyyəti və məzmununu dövlət rəmzlərində əksini tapır. Hələ minilliklər bundan əvvəl dünyada təşəkkül tapmağa başlayan ilk dövlətlər öz xalqlarının ibtidai dünyagörüşü əsasında dövlət rəmzlərini formalaşdırmağa çalışıblar. Bəşər övladı ən ağır müharibələrdən, çətin mücadilələrdən sonra ucaldığı bayrağa həm də qalibiyyət simvolu kimi yanaşır. Bayrağı öz şərəfi, ləyaqəti kimi qoruyaraq daim uca tutub.

Azərbaycan xalqının milli düşüncəsində də esrlərə söykənən dövlətçilik tarixini yaşadan bayraqlarımız tariximizin ən dəyərli eksponatları sırasında yer tutur. Qədim dövlət rəmzləri və bayraqlar bizə Azərbaycan ərazisində mövcud olan dövlətlərin tarixini öyrənməyə, araşdırmağa geniş imkanlar açır. Müasir anlamda isə bayraq xalqın müstəqillik, suverenlik, milli azadlıq ideallarının simvoludur. Azərbaycan bayrağı xalqımızın dilini, dinini, milliyətini, mədəniyyətini, tarixini, milli-mənəvi dəyərlərini və s. amilləri özündə ehtiva edən çalarlardır.

Cəmi 23 ay müstəqil olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətindən müasir dövrümüzdə bir sıra nümunələr yadigar qalıb. Onlardan da biri Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağıdır. 71 il sovetlərin tabeliyində olan Azərbaycanın müstəqilliyi ər-

9 Noyabr Dövlət Bayrağı Günüdür

Bayrağımız müstəqilliyimizin rəmzidir

fəsində ilk dəfə 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin sədri ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən bayrağımızın rəsmi dövlət bayrağı kimi təsdiq edilməsi yaxın tariximizin ən şərəfli səhifələrindəndir. Məhz bu tarixi addımdan sonra müstəqil Azərbaycan məfhumu daha da yekdilləşdi. Hələ Sovet imperiyasının dağılmadığı bir vaxtda Ulu Öndərin atdığı bu qətiyyətli addımla Azərbaycanın müstəqil

dövlətçiliyinə əminlik ifadə olunurdu.

Fəxrle deyə bilərik ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycana rəhbərliyi dövründə dövlətimiz inkişaf edib gücləndi. Ulu Öndərin 1998-ci il martın 13-də "Azərbaycan Respublikasının dövlət atributlarının təbliği işinin gücləndirilməsi haqqında" sərəncamı mühüm əhəmiyyət kəsb etdi. "Azərbaycan bayrağı sadəcə bayraq deyil. O bizim dövlətçiliyimizin,

müstəqilliyimizin rəmzidir. Gərək, hər bir evdə Azərbaycan dövlətinin bayrağı olsun, hər bir ailə Azərbaycan bayrağına itaət etsin. Bu bayraq gərək hər bir ailənin həyatının əziz bir hissəsi olsun", - deyən Ulu Öndər öz tövsiyələrində insanlara bayraq sevgisi aşılayırdı.

Ümummilli Liderimizin siyasi kursunu bütün sahələrdə uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev də yüksək vətənpərvərliklə Azərbaycanın milli dövlət atributlarını uca tutur və konkret addımları ilə bu ruhu cəmiyyətə aşılayır. Andçmə mərasimlərində Dövlət bayrağına ehtiramını ifadə edən Prezident İlham Əliyev bununla həm də Azərbaycan dövlətinə yüksək sədaqət nümayiş etdirir. Prezident İlham Əliyevin 2007-ci il noyabrın 17-də "Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərində Dövlət Bayrağı meydanının yaradılması haqqında" imzaladığı sərəncam dövlətçilik tariximizdə mühüm bir hadisədir. Eyni zamanda dövlət başçısının 2009-cu il noyabrın 17-də imzaladığı sərəncamla Azərbaycanda Dövlət Bayrağı Günü" təsis edildi. Hər il bu günün təntənəli şəkildə qeyd olunması keçmişimizə, milli dəyərlərimizə yüksək ehtiramın təzahürüdür. Bu tarixi addımların atılmasında əsas məqsəd ölkə vətəndaşlarının həmrəyliyi, vahid azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında sıx birliyi təmin etməkdir. Gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə

edilməsində də belə addımların dəyəri böyükdür.

Bu gün hündürükdə dalğalanan üçrəngli bayrağımız möhtəşəmliyi ilə görənləri heyran edir. Dünyanın hər yerindən ölkəmizə gələn qonaqlar dövlətimizə yüksək hörmət və ehtiram əlaməti olaraq Bayraq Meydanını ziyarət edirlər. Təqdirəlayiq faktıdır ki, "Ginnes" dünya rekordları təşkilatı 2010-cu il mayın 29-da Azərbaycan Dövlət Bayrağı dirəyinin dünyada ən hündür bayraq dirəyi olduğunu təsdiq edib.

Azərbaycanın üçrəngli Dövlət bayrağı bu gün ayrı-ayrı dövlət qurumlarının, diplomatik nümayəndəliklərinin binaları üzərində ucaldılır, mühüm beynəlxalq tədbirlər, mötəbər mərasimlərlə yanaşı, kütləvi-mədəni tədbirlərdə, idman yarışlarında qaldırılaraq birliyi, həmrəyliyi təcəssüm etdirir. İdmançılarımızın müxtəlif ölkələrdə hər qələbəsi şərəfinə ucaldılan bayraq hər bir azərbaycanlının qəlbində böyük sevinc, iftixar hissi doğurur.

2010-cu il sentyabrın 1-də Dövlət Bayrağı Meydanının açılış mərasimində "Müstəqilliyimiz ən böyük sərvətimizdir, ən böyük xoşbəxtliyimizdir" söyləyən Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi əzəmətli bayraqdan qürur duyan hər bir azərbaycanlının qəlbində bir müqəddəs arzusu var: "Üçrəngli bayrağımızı Azərbaycanın işğal altında olan yaşayış məntəqələri üzərində ucaltmaq!" Dövlət başçısı İlham Əliyevin milli maraqlara əsaslanmaqla həyata keçirdiyi uğurlu dövlət və ordu quruculuğu siyasəti isə bu böyük arzunun tezliklə gerçəkləşəcəyinə əminlik yaradır.

Lalə HÜSEYNOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan dövlət sərhədində tərribat törədib

Noyabrın 2-si saat 12.30 radələrində Tovuz rayonunun Qaralar kəndi Ermənistan Respublikası silahlı qüvvələrinin Berd rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdəki mövqelərindən iriçaplı silahlardan atəşə tutulub.

Tərribatın miqyasının genişlənməməsi məqsədilə Silahlı Qüvvələrimizin bu istiqamətdə yerləşən bölmələri tərəfindən təxirəsalınmaz tədbirlər görüldü.

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

3 noyabr 2017-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 119 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonunun Şavarşavan kəndində, İcevan rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Qaymaqlı, Fərəhli, Qızılhacılı, Bala Cəfərli kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Berd rayonunun Mosesqex, Çinari və Ayqədər kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Ağdam, Koxanəbi və Qaralar kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyarx, Çiləbürt, Ağdam rayonunun Tağibeyli, Şıxlar, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Qaraqaşlı, Kəngərli, Sarıcalı, Yusifcanlı, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Veysəlli, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Qorqan, Kürdlər, Horadiz və Cəbrayıl rayonunun Nüzgar kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

"N" hərbi hissəsində çavuş Eldar Talıbovun nümunəvi xidməti haqqında eşitdiyim xoş sözlər onu daha da yaxından tanımağa, tanıtmağa sövq etdi. Söhbətləşərkən öyrəndim ki, 2008-ci ildən xidmətdədir. Sülhməramlı taborda xidmət edir. Bir neçə dəfə Əfqanıstanda olub. "Öncə türk taburunun tərkibində Doğan Qışlası adlanan ərazidə xidmət edirdik. Burada Atatürkün büstü və onun qarşısında NATO-nun, Türkiyənin və Azərbaycanın bayraqları dalğalanırdı. 2015-ci ildən isə Həmid Karzai hava limanını qoruyuruq. Burada "Bayraq hovuzu" adlanan meydanda 51 ölkənin bayrağı dalğalanır. Böyük dövlətlərin bayraqları sırasında əzəmətli bayrağımızı ilk dəfə görəndə ürəyim sanki köksümə sığmadı, sevincdən gözlərim yaşardı. Sözlün həqiqi mənasında, həmin anda azərbaycanlı olmağımın qürurunu yaşadım. Mərasimlər və təltiflər bu meydanda keçirilir".

Çavuş deyir ki, üzv ölkələr arasında qaçış marafonları, şahmat və futbol yarışları keçirilir. Müttəfiq ölkələrin hərbiçiləri arasında keçirilən şahmat oyunlarında bir əsgərimiz qalib gəlib. Bayrağımız qaldırılıb, himnimiz səsləndirilib. Əsgər qiymətli hədiyyə ilə mükafatlandırılıb. Ümumiyyətlə, ələmətdar günlərimiz, 20 Yanvar və Xocalı faciəsi geniş miqyasda qeyd olunur. Videoçarxlar təqdim edilir, ingilis dilində ətraflı məlumatlar verilir.

Tarix hər zaman tarix olaraq qalır...

Tariximizin yaddaşında torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda

İnəmə sevgi

hər an canından keçməyə hazır oğullarımız olub və olacaq. Dəfələrlə yazılarımda da qeyd etmişəm, vətənpərvərlik gəndən gəlir, vətənpərvərlik tərbiyəsinin əsası ailədə qoyulur. Eldarın da yaxınlarının əksəriyyəti Vətəni qorumaq peşəsini seçib.

Zaman yaraları sağaltmır, sadəcə, ötüb keçir. Yurd həsrəti sönməyən ocaq kimi için-için yandırır adamı. Çavuş E.Talıbov Qərbi Azərbaycandır, Soyuq-bulaq kəndində anadan olub. Bu gün doğma yurdlarının, unudulmayan uşaqlıq illərinin, Dəvə qoruğunun, Haxçalı ocağının, su içdiyi buz bulaqların şiriltisinin, yağışının, küləyinin belə həsrəti sanki qasıb-qovurur onu. Ailə böyükkləri ilə birlikdə Səbail rayonunda məskunlaşan Eldarın gözləri yol çəkir daim. Bir anlıq uzaqlara dikilir baxışları. "Validənlərimi

kəndimizin, doğmalarının həsrəti daha tez qocaltdı, xəstə saldı... O gün olmur ki, o yerləri xatırlamasınlar... Dilə gələn xatirələrini dinlədikcə illərin həsrəti mənə də vərindən yox esirdi".

Davranışı, xidmətə sevgisi ilə fərqlənən, verilən bütün tapşırıqları böyük həvəslə yerinə yetirərək nümunəvi xidmət göstərən hərbiçiyə qeyd etdi ki, ordumuz ən müasir silah-sursat, döyüş texnikası, hərbi təyinatlı müxtəlif avadanlıq və vasitələrə malikdir. "Vətənimizin ərazi bütövlüyünə yönəldilmiş hər hansı bir qəsdə layiqli cavab verməyə hazırıq. Apreldə ordumuzun xalqımıza yaşatdığı qələbə sevinci bunun bariz nümunəsidir. Ali Baş Komandanın və rəhbəri əmrə hər an hazırıq".

Düşmən üreyimizi, beynimizi, əyilməz ruhumuzu, xalqımızın şanlı keçmişini heç bir vəchlə silə bilməz, çünki özü üçün deyil, Vətən üçün, millətimizin, xalqımızın xoşbəxt gələcəyi üçün yaşayan oğullarımız var. Babalarımızdan miras qalan əzəli torpaqlarımızı çavuş Eldar Talıbovun timsalında vətənpərvərliyi, nizam-intizamı, bacarığı, yüksək peşəkarlığı olan oğulların sayəsində azad edəcəyik. Yaxın gələcəkdə xalqımıza qələbə sevinci yaşadacağımıza inamımız sonsuzdur. Sonsuz inamımız sevgidir.

Leytenant
Günay TAĞIYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"

"Savaş nəğməsi"ylə Cıdır düzünə!..

"Kitabi-Dədə Qorqud" ruhumuzun kitabıdır. Ruhumuz 15 əsrdi bu möhtəşəm məbədin işığını yaşadır. Dədə Qorqud 15 əsrdi ruhumuzda "boy boylayır, soy soylayır". 15 əsrdi ruhu rəvanlar - ruhu milli, xəlqi ruhun zərrəsi olanlar "Kitabi-Dədə Qorqud"un (Dədə Qorqudun) öyüdünü, nəsihətini, məsləhətini eşidə-eşidə yaşayır, yaşaya-yaşaya eşidir. Bu ədəbi abidənin tarixi missiyası torpağa bağlıları, torpağın bağrından qopub torpaq üçün yaşayanları Qazanxanlaşdırmaqdı, Beyrəkləşdirməkdə, Qaraca Çobanlaşdırmaqdı, Basatlaşdırmaqdı, ... "Kitabi-Dədə Qorqud" deyir ki, o əyümlərdə Basat Təpəgözü öldürdü, oğuzları bu xatadan xilas etdi, sən də Təpəgözləşənlərin (şər qüvvələrin) niyyətini çiliklə, "gen dünyanı onların başına dar et, igidim, dar et!.."

Bu günümüzün Basatları - Azərbaycan əsgərləri Şərin gözünü tökəcək, Dədə tələbini oğul kimi yerinə yetirəcək. Yusuflar kimi, Vəzirler kimi, Mübarizlər kimi, Samidlər kimi, Çingizlər kimi, ...

"Kitabi-Dədə Qorqud" bütün zamanların kitabıdır. Həzi Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivinin "Kitabi-Dədə Qorqud"-a - etik, estetik düşüncələr sisteminin kitabına müraciət etməsini, dünyanı heyretləndirən Dədə Qorqudun (Kamal Abdulla) yaşam fəlsəfəsini, onun möhtəşəm, munis işığının zərrələrini Azərbaycan əsgərinin, Azərbaycanın sabahkı zabitlərinin düşüncələrinə hopdurmaq istəyini vətəndaşlığa söykənən, vətəndaşlıqla çulğaşan xidmət bilərəm.

Mədəni Bədii iş bölməsinin müdiri Gülxar Məmmədova fəlsəfə elmləri doktoru Rasim Qurbanovu Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin kursantlarına, Bakı qarnizonunun əsgərlərinə təqdim edir.

Professor çıxışında Dədə Qorqudun tarixi şəxsiyyət olduğunu bildirir, onun beşəri düşüncələrindən, hər nəsihətinin, öyüdünlün xalqla, torpaqla bağlı olmasından, "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarının tədqiq tarixindən və s. danışır, Vətəni sevməyin fəzilətlərindən söz açır.

"1500 ilin qəhrəmanlıq dastanı - Dədə Qorqud" "Savaş nəğməsi" və "Daşlaşmış igidlərin rəqsi" kompozisiyalarıyla təqdim olunur.

Savaş nəğməsi də, daşlaşmış igidlərin rəqsi də rəmzdə - savaşa (torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsinə) çağırırdı, zamanında torpaq uğrunda döyüşənlərin ruhunun da döyüşəcək igidlərin sırasında olduğunu təsdiqidi.

Dədə Qorqud həm də ozandı - boy boylayır, soy soylayır. Qolça qopuzu xalqın ruhundan süzülən yeni xallarla, güllərlə, havalarla tavar saz yaşadır. 2-3

dəqiqə müddətində bir ovqatı ifayla yaşamaq da olarmış, dinləyənləri bu ovqatla yaşatmaq da. Qoşqar Qasimovun və Yaqut Xəlilzadənin ifasında səslənən "Sarıtel" ruhumuza sarılır. Möhtəşəm mehrdi, arzulanana ülfətdi, düşüncələrin siqalınaturnarına dönmən bu oxuma zaman anlamında dünənə - 15 əsrin o üzündən bu yana ehtiramdı, sədaqətədi, bu günümüzə məhəbbətdi. "Ruhani" ruhumuzda böyük sədaqətlə yaşadılan qopuz-saz dünyasının möcüzəsi kimi dinlənir. Xətainin döyüş havası olmuş "Urfanı"nın ("Ruhani"nin) pərdələrə sığmayan,

bəsinə belə xeyir-dua da olaçaq. Belə oxumaları Cıdır düzündə də, İsa bulağında da dinləyəcəyik...

Dədə Qorqud öyüdü dinləyirik. 15 əsrdən sonra da ozan öyüdü - Dədə öyüdü nə qədər gərəklidi! Hər kəlmədə Vətən var, torpaq var, millət var. Hər öyüd Vətən üçündü, torpaq üçündü, millət üçündü. H.Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin kursantları, Bakı qarnizonunun əsgərləri Ozan öyüdü - Dədə öyüdü maraqla dinləyir, öyüd-nəsihətlər kəlmə-kəlmə onların düşüncələrinə hopur. Nə deyir Dədə Qorqudun ruhundan gələn səs? - Vətəni sevin, torpağı sevin. Torpağı qoruyun, qoruduğunuz torpağı Vətənleşdirin, Vətənleşdirdiyiniz torpağın Bamsı Beyrəyi olun, Qaraca Çobanı olun, Basatı olun, ...

Simurq xilaskarlıq rəmzidi. Bu rəmzdən məhərrətlə bəhrələnilib; rejissor (Əməkdar Mədəniyyət işçisi polkovnik-leytenant Zöhrab İmamquliyev) Simurq rəmzinə torpaqlarımızı işğaldan azad edəcək bir qüvvənin - Azərbaycan əsgərinin rəmzi kimi təqdim edib. Azərbaycan əsgəri Ali Baş Komandanın əmri

sığa bilməyən mətəbi deyir ki, bu ruh yaşarı ruhdu, yaşadan ruhdu. "Əcəl gəlir, yer gizləyir" (Dədə Qorqud), fani dünya" yaşarı ruhların üstündə yel əsdirə bilmir. Azıx mağarasından Qobustanacan, Qobustandan günümüzəcən bu ruhun beşəriyyəti də, milliliyi də dünyaya xatırladı (xatırladır) ki, varıq, var olaçağıq! Qoşqarla Yaqutun ifası bu mətəbin tərcümanıdır. Müharibə yaxın vaxtlarda Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm qələbəsiylə başa çatacaq. Azərbaycan Ordusunun tarixi qələ-

lə xilaskarlıq missiyasını uğurla yerinə yetirəcək. Xoreoqrafik təqdimat da bu ideyaya xidmət edir. "Savaş nəğməsi" "Kitabi-Dədə Qorqud"un poetikasından süzülən, süzülə-süzülə musiqiyə düşülən, böyük bir mahiyyətin daşıyıcısına çevrilən bədii rəcətlərdi. Zamanında qolça qopuzun ahəngiylə deyilmiş hər söz öyüd-nəsihətdi, bu günümüzə dədəlik sayğısıdır.

Dədə Qorqud mifik obraz deyil. Dədə Qorqudun deyimləri - dedikləri 15 əsrin o üzündə qalın tariximizin səsidir. Dədəlik, ululuq odur ki, dediklərin həmi-

şə müasir olsun, dədəliyə, ululuğa biət gətirənlərin ruhunun keşikçisi olsun. H.Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivinin təqdimatında "1500 ilin qəhrəmanlıq dastanı - Dədə Qorqud" ədəbi-bədii kompozisiyası bütün çalarları, məziyyətləri ilə bitkin əsər təsirindədi. Beyrək-Banuçiçək süjeti "Kitabi-Dədə Qorqud"da da gözəldi, "Dədə Qorqud" bədii filmində də. Bu kompozisiyada, Beyrək-Banuçiçək süjeti, özünəməxsusluqluyla səciyyəvidi. Bu duyğusal süjet xoreoqrafiyanın imkanları səviyyəsində təqdim edilir. Rəqsin elementləri mövzunun tarixiliyini yaşada bilir; hərəkətlər "dil açıb danışır". Hərəkətlərin dediklərini Vüsal Ağayevin oxuduğu mahnı tamamlayır. "Evdən çıxıb yüyürəndə sərv boylu" gözəl - Banuçiçək həm də şücaətli. Min illər keçsə də, xalq bu xarakteri yaşadıb: Birinci Qarabağ döyüşlərində yüzlərlə Banuçiçək

ürəkləri coşdurmağa da qadırdı. Bu gözəl ifa, düşündürücü ifa Qaraca Çobanlara, Bamsı Beyrəklərə, Basatlara, ... Burla Xatun öyüdü kimi dinlənir. Bu öyüd Qarabağın səsidir sanki: "Torpağına kəc baxanlarla vuruş, igidim. Ruhunla, canınla-qanınla vuruş. Yağılari pərən-pərən salıb vuruş, torpaqların yaralarının qisasını alıb vuruş, igidim!.."

"Qazan xanın evinin yağmalanması" boyunun mahiyyəti də torpağa sevgidi. Xoreoqrafik təqdimata - xatunların daş zindana salınması məqamına o çağlardan bu çağlara çatan bir istək kimi baxılır: "Gəlmi-gəlmi, son ucu ölümlü dünyada" ömür payını torpaq üçün yaşa, igidim! - fəlsəfəsidi bu təqdimat. Finalda Qazan xanın dediyi kəlmələr - "Siz gərək bu savaştan mərəd çıxasınız. Bamsı Beyrək kimi..." - günümüzə, günümüzün igidlərinə - Azərbaycan əsgərinə deyilir...

"Daşlaşmış igidlərin rəqsi" bir mətəbin görüntüsüdür: torpaq üçün yaşayırıq, torpaq üçün vuruşuruq, torpaq üçün daşlaşırıq. İgidlərin daşlaşması bizə "Dədə Qorqud" bədii filmindən tanışdı. Kompozisiyada daşlaşma bədii baxımdan şəhidlik kimi yozulur.

...Tədbirdən sonra kursantlardan birinin dediyi kəlmələr "1500 ilin qəhrəmanlıq dastanı - Dədə Qorqud" ədəbi-bədii kompozisiyasının düşüncələrə necə məhrəmliklə hopduğunun təsdiqidi: "Beyrəkləşəcəyik, Qaraca Çobanlaşacağıq, Basatlaşacağıq!.."

"Ayar sularınız qurumasın!", "Göy üzü çadırınız olsun!", "Atlarınız nal salmasın!", "Çəmən-çəmən çiçəkləriniz solmasın!..." Dədə Qorqudun alğışı-dualarıdır. 1500 ilin o üzündən Azərbaycan əsgərinə ünvanlanıb...

...Böyük Qələbə ərəfəsindəyik...

Azərbaycan əsgərinin qələbəsini "Savaş nəğmələri"nin də, muğamlarımızın da, rəqslərimizin də ahəngiylə yaşayacağıq. Onları bizə neçə-neçə ünlü sənətkarlarımızla bir sırada H.Aslanov adına Mərkəzi Zabitlər Evinin yaradıcı kollektivi də yaşadacaq...

"Savaş nəğməsi"ylə Cıdır düzünə! - istəyimizdi, niyyətimizdi, məqsədimizdi...

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

Xüsusi təyinatlılar qalib gəldilər

2017-ci ilin döyüş hazırlığı planına əsasən, Naxçıvan Qarnizonu üzrə hərbi qulluqçular arasında cüdo birinciliyi keçirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi, Güleş Federasiyası və Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən birincilikdə 15 komandadan 85 hərbi qulluqçu 7 çəki dərəcəsi üzrə mübarizə aparıb. Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantları da yarışa qatılıblar. İlham Əliyev adına Olimpiya İdman Kompleksində təşkil olunan yarış Naxçıvan Mux-

tar Respublikası Güleş Federasiyasının hakimiəri idarə ediblər.

Hərbi qulluqçuların cüdo birinciliyində komanda hesabında 1-ci yerdə xü-

susi təyinatlılar, 2-ci yerdə sərhədcilər, 3-cü yerdə isə motoatıcılar qərarlaşmışdır. Fərdi hesablara gəldikdə isə 60 kq çəkidə əsgər Məhəmməd Muradov, 66 kq çəkidə əsgər Orxan Cabbarlı, 73 kq çəkidə əsgər Orxan Əsgərzadə, 81 kq çəkidə əsgər Yusif Ələkbərov, 90 kq çəkidə baş leytenant Ziya Şixəliyev, 100 kq çəkidə gizir Sadiq Qasımov, 100 kq-dan artıq çəkidə kiçik çavuş Dərya Quliyev birinci yerin qalibi olublar.

Qaliblərə Əlahiddə Ümumqoşun Ordu Komandanlığı tərəfindən fəxri fərmanlar təqdim edilib.

**Leytenant
Nəriman NƏCƏFOV,
foto
əsgər
Rauf ƏLƏSGƏROVUNDUR**

Fiziki hazırlıq

Fiziki cəhətdən hazırlıqlı bölmə hər sınağa hazırdır

Hər birimiz arzularırıq ki, sağlam, qüvvətli və güclü olaq. Ordumuzun da qüdrətli olması zabitin, əsgərin fiziki hazırlığından çox asılıdır. Buna görə də hərbi hissələrdə şəxsi heyətin fiziki vərdişlərinin artırılmasına böyük diqqət yetirilir. Gündəlik qaçış, krosslar, turnikdə dartınmalar və s. vərdişlər nəticəsində əsgərlər hazırlıqlı döyüşçüyə çevrilir.

"N" hərbi hissəsində şəxsi heyətin idmanla məşğul olduğunu öyrənəndə müasir idman alətləri ilə təchiz edilmiş idman şəhərciyindən, şəxsi heyətin gündəlik idman fəaliyyətindən qeydlər götürmək qərarına gəldik.

Böyük komandirinin nəzarəti altında əsgərlər bir sıra idman növləri ilə məşğul idilər. Onlar növbə ilə alətlərdə müxtəlif hərəkətləri yerinə yetirirdilər. Həvəslə, yorulmadan məşq edirdilər. Hər kəs irəli çıxır, daha hazırlıqlı, daha üstün olduğunu göstərməyə çalışırdı.

- Əsgərin fərdi hazırlığı

"İdman sağlamlığın, cəsurluğun mənbəyidir" - fikri idmanla məşğul olan hər bir gəncin həyatının devizidir. Hər gün yüksək əhval-ruhiyyədə olmaq, sağlam həyat yaşamaq istəyənlər idmanla müntəzəm məşğul olmalıdırlar.

başlıca şərtidir, - deyə kapitan Natiq Musayev bizimlə söhbətə başladı. - Əgər belə olarsa, fiziki hazırlıq məşğələsində yaxşı nəticə göstərə, uğur qazanar. Ona görə də ilk növbədə əsgərlərin fərdi hazırlığına diqqət ayırıraq. Bir çoxları ordu sıralarına çağırılanaqədər idmanın müxtəlif növü ilə məşğul olublar. Hətta elələri də var ki, beynəlxalq, respublika əhəmiyyətli yarışların iştirakçısıdır. Fiziki hazırlıq döyüş hazırlığının tərkib hissəsidir. Buna görə də əsgərlərin fiziki hazırlığının artırılmasını diqqətdə saxlarıraq. İdman məşğələlərinin səmərəli keçirilməsi üçün bütün imkan və vasitələrdən istifadə edirik.

Turnikdə məşq edən bir əsgərlə həmsöhbət olu- ram. Mahir Ağayevdir. Bakının Nizami rayonundan hərbi xidmətə çağırılan əsgər artıq ordu həyatının tən yarısını geridə buraxıb. 11 il taekvondo ilə məşğul olub. Respublikada keçirilən bir çox yarışlarda, həmçinin beynəlxalq turnirdə də çıxış edərək qitənin üçüncüsü adını qazanıb.

- Hələ kiçik yaşlarımdan idmana marağım var idi, - əsgər deyir. - Daim öz üzərimdə çalışır, məşq edir- dim. Gündən-günə təcrübəm artırdı. İdmançılardan bəhs edən filmlərə maraqla tamaşa edir, fərdi hazırlığı- mı artırırırdım. Ordu sıraları- na gəldikdən sonra məşq- lərimi daha da inamla da- vam etdirirəm. Çünki ordu

həyatı cəsurların ünvanı- dır. Dünənə qədər bir id- mançı kimi Vətənimə təbliğ edir, üçrəngli bayrağımızın müxtəlif ölkələrdə dalğalanması üçün əzmlə çalışırdım. Bu gün isə həmin

idmana həvəs göstərməsi çox vacibdir. "Çünki bu- günkü gənc sabahın əsgə- ridir. Hər bir əsgər isə ən çətin şəraitdə döyüş vəzi- fəsini icra etməyi bacar- malıdır."

bayrağımızın Qarabağda da dalğalanması üçün son nəfəsimə qədər vuruşma- ğa hazırım."

Digər həmsöhbətim isə həm idman həvəskarı, həm də futbol azarkeşi olan əsgər Emil Sadiqovdur. Xidmətə Abşeron rayonundan çağırılan əsgər 4 aydır Vətənə layiqli övlad kimi borcunu ödəyir.

Ali təhsillidir, İdman Akademiyasını bitirib. Peşəkar futbol karyerasının 2 ilini "Neftçi" komandasında və 4 ilini yığmada oynayıb. Emil deyir ki, gənc nəslin

Əsgərlər Turqut Qədirlir, Tural Xudaverdiyev, Şahin Əliyev və başqaları da hər bir gəncin sağlam yetişməsinə və ordu həyatında idmanın əhəmiyyətli rolunu qeyd edirlər.

Şübhəsiz, fiziki hazırlığı yüksək olan döyüş bölməsi savaşa düşməyə göz açmağa macal verməyəcəkdir, xalqımıza qələbə müjdesi bəxş edəcəkdir.

**Baş leytenant
Məhəmməd NƏSİRLİ,
"Azərbaycan Ordusu",
fotolar
C.CƏFƏROVUNDUR**

Müdafiə Nazirliyi "Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na namizədlərin qəbulunu elan edir

Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində təşkil olunacaq "Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na namizədlərin qəbulu elan edilir.

"Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na qəbul şərtləri:
Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Təlim və Tədris Mərkəzində təşkil olunan "Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na ali təhsilli, müddətli həqiqi hərbi xidmətini başa vurmuş, 28 yaşınadək ehtiyatda olan hərbi vəzifəli qəbul olunurlar.

"Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na qəbul olunan istəyən namizədlər 13 noyabr 2017-ci il tarixdən 29 noyabr 2017-ci il tarixədək Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Təlim və Tədris Mərkəzində fəaliyyət göstərən qəbul komissiyasına müraciət edərək aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- kursa qəbul olunmaq barədə ərizə (qəbul komissiyasının sədrinə);
- şəxsən yazılmış tərcümeyi-hal, əlyazma ilə - 1 nüsxədə və çap edilmiş - 2 nüsxədə;
- hərbi biletin surəti (notarial qaydada təsdiq olunmuş) - 2 nüsxədə;
- xidmət (iş və ya təhsil) yerindən xasiyyət-namə;
- ali təhsil haqqında sənədin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti - 2 nüsxədə;
- xarici dövlətlərdə təhsil almış namizədlər üçün, ali təhsil haqqında sənədin notarial qaydada tərcümə və təsdiq edilmiş surəti ilə yanaşı, həmin sənədə Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi tərəfindən verilmiş şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;
- doğum haqqında şəhadətnamənin və şəxsiyyət vəsiqəsinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti - 2 nüsxədə;
- nikah haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (evli olduqda) - 2 nüsxədə;
- uşaqların doğum haqqında şəhadətnamələrinin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti (uşaq olduqda) - 2 nüsxədə;
- evlər idarəsindən və ya yerli icra hakimiyyəti orqanlarından ailə tərkibi və yaşayış yeri haqqında arayış - 2 nüsxədə;
- 4 ədəd rəngli fotosəkil (baş geyimsiz, anfas, 2 ədəd 3x4 sm və 2 ədəd 4.5x6 sm ölçüdə);
- məhkumluğun olub-olmaması barədə qeydiyyatda olduğu Rayon Polis İdarəsi (şöbəsi, bölməsi) tərəfindən verilmiş arayış;
- psixiatrik, nevroloji, narkoloji, vərəm və dəri-zöhrəvi dispanserlərdən (kabinetlərdən) qeydiyyatda olub-olmaması barədə arayışlar;
- qeydiyyatda olduğu poliklinikadan sağlamlıq haqqında arayış;
- qeydiyyatda olduğu poliklinikadan son 5 (beş) ildə infeksiya xəstəlikləri ilə bağlı müraciət edib-etməməsi haqqında arayış.

Qeyd: Məhkumluğu olan, əvvəllər bağlaşma əsasında könüllü həqiqi hərbi xidmətdən xidməti uyğunsuzluğa görə ehtiyata buraxılan hərbi vəzifəli "Ehtiyat zabit hazırlığı kursu"na qəbul üçün müraciət etməmələri xahiş olunur.

Qəbul olunmaq üçün müraciət etmiş namizədlər test və fiziki hazırlıqdan keçirilən imtahanlara cəlb edirlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, Yasamal rayonu, Şəfaət Mehdiyev küçəsi 76, "Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi (Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Təlim və Tədris Mərkəzi).

Telefon: (012) 538-85-62

Müraciət etmə vaxtı: noyabrın 13-dən 29-dək hər gün (bazar günü istisna olmaqla) saat 09.00-dan 17.00-dək.

Milli Qəhrəmanın xatirəsinə voleybol turniri keçirilir

Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mətləb Quliyevin xatirəsinə həsr olunmuş kurslar arasında ənənəvi voleybol turnirinin açılış mərasimi keçirildi.

Əvvəlcə ümummilli lider Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Azərbaycan Respubli-

kasının Dövlət himni oxundu. Hərbi liseyin idman rəisi Fərhad Əliyev qəhrəmanın həyat və döyüş yolundan danışaraq bildirdi ki, Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Li-

seydə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olanların xatirəsi həmişə əziz tutulur. "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Mətləb Quliyev bir vaxtlar bu təhsil ocağının kursantı olub. O, 1959-cu il yanvarın 9-da Beyləqan rayonunda dünyaya göz açıb. Sonra onların ailəsi Sumqayıt şəhərinə köçüb. Mətləb səkkizinci sinfə qədər təhsilini buradakı 13 nömrəli məktəbdə alıb və hərbi olmaq həvəsi onu Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyə gətirib".

- 1992-ci il avqustun 31-də Ağdam istiqamətində ağır döyüşlər gedirdi, - deyər Fərhad müəllim çıxışına davam edib. - Ermənilər mühüm əhəmiyyətli yüksəklikləri ələ keçirməyə çalışırdı. Mətləb pulemyotun arxasına keçərək düşmənin üzərinə güllə yağdırırdı. Bu atəşlərdən neçə-neçə erməni yaraqlısı yerə sərilirdi. Erməni

quldurları onun pulemyotunun darağında güllənin qurtardığını hiss edərək, bir neçə istiqamətdən hücumu keçirdi. Mətləb isə qısa vaxt ərzində pulemyotun darağını dəyişərək atəşə davam edir. Əsgərlərini xilas etsə də, özü qəhrəmancasına həlak olur."

Döyüşlərdə göstərdiyi igidliyə və şücaətə görə baş leytenant Quliyev Mətləb Kamran oğluna (ölümündən sonra) "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı verilib.

Qəhrəmanın adı əbədiləşdirilib. Sumqayıt şəhərindəki 3 nömrəli orta məktəb Mətləb

Quliyevin adını daşıyır. Təhsil ocağının qarşısında onun büstü vardır. Yaşadığı binanın önünə xatirə lövhəsi vurulub, adına bulaq tikilib. Bu gün gələcəyin zabiti olmaq istəyən gənclər də qəhrəmanlığı, igidliyi Mətləb kimi oğullardan öyrənirlər.

Milli Qəhrəman Mətləb Quliyevin xatirəsinə həsr olunmuş voleybol turniri ruh yüksəkliyi şəraitində başlanıb və bir həftədən sonra yekunlaşacaq.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
C.Naxçıvanski adına
Hərbi Lisey

"Yönü üçrəngli bayraqdan alaql!"

Hər bir xalq onu fərqləndirən cəhətlərlə yadda qalır. Bu fərq isə bayraqdır. Bəli, uğrunda şəhid olduğumuz, yüksəkdə daha əzəmətlə dalğalanması üçün əlimizdən gələni etdiyimiz bayraq. Bəs bayrağımız haqqında hansı məlumatımız var?

Bayraq ilk dəfə 1918-ci il noyabrın 9-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin qərarı ilə qəbul edilir. 1920-ci il aprelin 28-də Xalq Cümhuriyyəti süqut edir və Sovet hakimiyyəti qurulur.

Bayraq ikinci dəfə 1990-cı il noyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin qərarı ilə Muxtar Respublikanın Dövlət bayrağı kimi qəbul edililib. 1991-ci il fevralın 5-də isə bu bayrağın Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı kimi qəbul edilməsi haqqında qərar çıxarılıb. Bu həmin bayraqdır - rəsmi təşkilatların binaları qarşısında dirəyə asılan, müxtəlif dövlətlər arasında bizi fərqləndirən, Vətən uğrunda şəhid olanların məzarı üzərinə sançılan, qələbə qazanılan zaman insanların başı üzərində aparılan.

Bayrağın simvollarına gəldikdə isə mavi rəng - türklüyümü, qədim köklərə bağlı olduğumuzu bildirir. Bu, həm də qədim dövrlərdə türk dilində danışan xalqlara aid əşyaların mavi rəngdə olması ilə əlaqədardır. İlk dəfə "türk" adı isə

Göytürk dövlətinin adında işlənilib.

Qırmızı rəng müasirlik və demokratiyanı təmsil edir.

Yaşıl rəng isə islamçılığın rəmzidir. Bunun səbəbi də Quranda cənnətin yamaşıl bir yer olaraq təsvir edilməsidir.

Bayrağın üzərində səkkizguşəli ulduzla ay təsvir edilib. Səkkizguşəli ulduz "Azərbaycan" adının köhnə əlifbada səkkiz hərflə yazılması ilə bağlıdır. Digər mənasına görə isə səkkizguşəlilik: türkcülük, islam, çağdaşlıq, bərabərlik, demokratiklik, azərbaycançılıq və sivilizasiya kimi izah olunur. Hazırda mənası isə günəşə işarə olub əbədiyyin və dünyəvilik rəmzidir.

Aypara isə bir zamanlar Bizans imperatorluğunun gerbi idi. 1453-cü ildə türklər Konstantinopolu tutanda bu gerb Osmanlı imperatorluğu tərəfindən islamın bir simvolu olaraq qəbul edilmişdi. Bu simvol müsəlman olan başqa xalqlara da keçib.

Bəli, bayrağımız bir kərə yüksəldi və bir daha enməyəcək. Daim müstəqil ölkəmizin başı üzərində əzəmətlə dalğalanacaq. Biz bu gün xoşbəxtlik ki, müstəqillik və üçrəngli bayrağımız var. Çalışmalıyıq ki, bayrağımız heç zaman düşmənin qarşısında əyilməsin. Əksinə, hər zaman yüksəkliklərdə dalğalansın. Ulu Öndərin dediyi kimi: Yönü üçrəngli bayraqdan alaql!..

Hüsnüyyə İDRİSOVA,
Bakı Slavyan Universitetinin
Azərbaycan filologiyası və
jurnalistika fakültəsinin
I kurs tələbəsi

Hərbi ənənələr, yeniliklər

Raptor F-22 qırıcısı

İlk Raptor F-22 qırıcısı 1997-ci il sentyabrın 7-də hava qalxıb və ABŞ-in hərbi aviasiya sahəsində dünyada lider olduğunu sübut edib. 2001-ci ildə bu maşının seriyalarla istehsalı başlanıb. 2005-ci ildə istismara verilib, 2006-cı ildə isə raptorlarla tam təchiz edilmiş ilk eskadriya yaranıb. Bu təyyarədə XXI yüzilliyin ən yeni texniki nailiyyətlərindən istifadə edilir.

Raptor F-22 qırıcısının yaradılmasında əsas tələblərdən biri onu tam təkmilləşmiş avionika ilə təchiz etmək, düşmənin radarları üçün görünməz olması və onun üzərində yeni mühərriklərin quraşdırılması idi. Müasir təyyarənin əsas vəzifələrindən biri səmada hökmranlığı əldə etmək idi. Maşının quraşdırılmasına altı il vaxt sərf olunub. Hazırda Raptor F-22 beşinci nəslin yeganə qırıcılarından sayılır və aviasiya tarixində ən bahalı

qırıcılardan biridir. Bir maşının qiyməti 146 milyon dollar dəyərindədir. Təyyarə inteqral sistem üzrə hazırlanıb. Onun hazırlanmasında titan ərintilərdən, alüminium, kompozit və radioudma materiallarından istifadə edilir. Kompozit materiallardan istifadə olunması nəinki təyyarənin radiolokasiya görüntüsünü, həm də müəyyən dərəcədə onun çəkisini azaldır. Onun bütün detalları və hissələrinin birləşdiyi yer mişarşekillidir, bu da onun elektromaqnit dalğasını əks etdirməsini azaldır. Pilotun kabinəsi isə radiodalğaları yayındırmaq üçün xüsusi örtüklə təchiz edilib. Onun güc qurğusu ikikonturlu turbo-reaktiv mühərrikdən ibarətdir ki, farsajdan istifadə etməklə sürəti artırmağa imkan verir. Bundan başqa təyyarənin manevrliyini artırmaq üçün onun mühərriki idarəolunan dartma vektoru ilə də tə-

hiz edilib. Təyyarə "BREO" bort sistemi ilə təchiz edilib və onun tərkibinə məlumatların emalı, rabitə sistemi, naviqasiya və tanıma, döyüş elektron kompleksi daxildir. Onun radarı fəal faza çərçivəli antenadır ki, iki minə qədər elementdən ibarətdir. Radiolokasiya sistemi hədəfləri müxtəlif şərait və məsafədə hədəfləri aşkar edə bilər.

Raptor F-22 qırıcısı 20 mm-lik M61A2 Vulcan topu, həmçinin "hava-hava" AIM-120S AMRAAM və AIM-9M Sidewinder raketləri ilə silahlanıb. Onun əsas istifadə konsepsiyası "aşkar etdin, tez də məhv et". Qırıcı yerüstü hədəfləri də məhv etməyə qadirdir. Qırıcının "hava-hava" silahlarını xarici hissəsində də yerləşdirmək mümkündür.

Onun F-22A modifikasiyası mövcuddur. Qırıcının qanadlarının açılması 13,56 metr, təyyarənin uzunluğu 18,9 metr, hündürlüyü 5,08 metr, qanadlarının sahəsi isə 78,4 metrdir. Çəkisi boş halda 19700 kiloqram, uçuş normativi 29300, maksimal isə 38000, yanacağı 8200 kiloqramdır. Maksimal sürəti saatda 2410 kilometrdir. Kreyser sürəti saatda isə 1963 kilometrdir. Ötmə uzaqlığı 3219 kilometrdir. Döyüş hərəkət radiusu 759 kilometr, praktiki hündürlüyü 19812 metr və heyəti bir nəfərdən ibarətdir.

Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublara şəbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şorq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

leytenant
Mahmud MÖHBALİYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisensiya № 361

Sifariş № 470

Nüsxə 4600